

Strategier, rutiner och kompetensutveckling inför digitala VFU-besök i yrkeslärarutbildningen

Bakgrund

I yrkeslärarprogrammets (YRK) verksamhetsförlagda kurser (VFU) finns en rutin att genomföra platsförlagda besök. Lärare från utbildningen (VFU-kurslärare) observerar studentens undervisning, samt leder ett uppföljande samtal med student och handledare i VFU-skolan. Syftet med besöket är examinerande bedömning alternativt formativ bedömning av studentens prestationer. I varje VFU-kurs genomförs ett besök, vilket innebär att varje student får sammanlagt tre besök under utbildningen. Utöver VFU-besöket grundas bedömningen av studentens prestationer i VFU på en skriftlig värdering av lärandemål som VFU-handledaren ansvarar för samt studentens självvärdering.

Kontakten mellan lärosätets ansvariga lärare, VFU-handledare och student är väsentlig för att ge de bästa förutsättningarna för varje student att uppnå kursens lärandemål (Promemoria U2021/00301). Studenten kan kräva stöd för sin progression i lärandeprocessen samt en likvärdig och rättssäker bedömning (SFS 2010:800). En nationell granskning av VFU i lärarutbildning beskriver dock examinationen som ett kritiskt område (Universitetskanslersämbetet, 2015). Enligt granskningen utvecklas och används matriser och annan typ av dokumentation som stöd för bedömning. Men granskningen visar också att det saknas en samsyn mellan VFU-handledare, VFU-kurslärare, kursledare och även studenter om lärandemål, bedömning och examination. Därmed saknas grunden för en rättssäker och likvärdig examination i VFU. Här efterfrågas rutin. Förutom denna kritiska synpunkt finns flera skäl till att pröva alternativa former för kontakt mellan lärosäte och VFU-skola.

Ett skäl är VFU-besökets placering i kursen. Besöket kan av logistiska skäl inte alltid genomföras i slutet av kursen när studenten har getts alla förutsättningar att kunna visa, beskriva och argumentera för uppnådda lärandemål. När examinerande VFU-besök genomförs tidigt i kursen grundas bedömningen på andra prestationer än de som studenten kan ha utvecklat vid kursens slut. Bedömningen är därmed inte likvärdig genom att den genomförs vid olika tidpunkter under kursen. Även om observationen och det uppföljande samtalet kan vara av mer formativ karaktär saknas en uppföljande summativ bedömning i slutet av kursen.

Ytterligare en aspekt som kan få betydelse vid platsförlagda VFU-besök är yrkesutbildningens karaktär där undervisningen genomförs i olika miljöer mer eller mindre frekvent. Studenten kan vara aktiv i undervisning på andra platser än i "klassrummet". Det finns dock en risk att platsförlagda VFU-besök genomförs i anslutning till en viss typ av undervisning som inte kännetecknar den variation av didaktiska val som studenten kan behöva prövas i. Valet av undervisning där studenten bedöms av VFU-kurslärare kan avgränsas till vad som fungerar praktiskt och kan göras tillgängligt vid ett platsförlagt besök. Vidare genomförs ofta undervisning i yrkesämne i långa pass t ex tretimmarspass vilket kan göra det svårt för VFU-kursläraren att observera undervisningsprocessen från start till avslut vid ett platsförlagt besök.

En tredje aspekt är VFU-skolornas geografiska läge (ht 2020 t ex Lund, Töreboda, Kalmar, Gislaved, Nyköping, Piteå). Därmed används en stor del av kursens resurser till resor och i vissa fall övernattnig. Således finns problem med det platsförlagda VFU-besöket avseende likvärdig och rättssäker bedömning och examination, flexibilitet samt kostnader. Därmed är det relevant att pröva och utvärdera alternativa former med stöd av digitala alternativ.

Syftet med projektet är att pröva och utveckla strategier, rutiner och kompetensutveckling för digitala VFU-besök i YRK vid Göteborgs universitet. Det huvudsakliga motivet till projektet är möjligheten att kunna stärka kontakten mellan student, VFU-skola och lärosäte för att därigenom säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet vid bedömning och examination. Del av de resurser som används vid resor skulle kunna användas för att skapa fler kontaktmöjligheter och därmed en mer fördjupad kommunikation och samsyn mellan student, VFU-handledare och VFU-kurslärare samt VFU-kursledare.

Projektet genomfördes under 2020 då restriktioner med anledning av covid-19 innebar att digitala VFU-besök förordades av universitet, och i vissa fall av VFU-skola. Detta faktum påverkade projektet genom att samtliga VFU-kurslärare i de tre VFU-kurserna genomförde digitala besök. Det utvecklades således en viss kunskap om och vana att använda olika former av distansverktyg för att kunna genomföra VFU-besök. Eftersom även gymnasieskola och komvuxutbildning där studenter genomförde sin VFU växlade över till distansundervisning blev det vanligt att VFU-kursläraren bjöds in att medverka som observatör. Således genomfördes flera typer av distansbaserade observationer under året.

Inom ramen för projektet prövades digitala VFU-besök i yrkeslärarprogrammets tredje och avslutande VFU-kurs och berörde sammanlagt fem VFU-kurslärare, 30 studenter och VFU-handledare vid två kurstillfällen. Föreliggande rapport som är en projektredovisning är upplagd enligt huvudprojektet givna rubriker. Förutom rapporten har projektet presenterats vid PIL-organisationens öppna forum PIL-prat där en före detta student med erfarenhet av både platsförlagt och digitalt VFU-besök medverkade, samt vid den avslutande interna spridningskonferensen. Under projektet har samtal förts med representant från Karlstad universitet med lång erfarenhet av digitala VFU-besök.

Mål

Övergripande mål med projektet är digitala VFU-besök som säkerställer likvärdighet och rättssäker bedömning. För att uppnå detta övergripande mål formuleras här fyra mer konkreta delmål som ska vara uppnådda vid projektets avslut.

- a) struktur, form och rutin för digitala VFU-besök
- b) de lärare som genomför besöket har relevant kompetens för uppdraget/arbetsuppgiften,
- c) möjligheter till kollegialt lärande i studentgruppen genom de underlag som skapas,
- d) omfördelning av resurser i VFU-kurs.

Vetenskapligt belägg

Fokus för vetenskapligt belägg är VFU-besöket som en del av utbildningens uppdrag att skapa förutsättningar för studentens professionella lärande. Här finns två huvudansvariga aktörer. Den ena aktören är VFU-skolan och studentens VFU-handledare och den andra är kursledare samt VFU-kurslärare. Dessa två aktörer ansvarar från utbildningens sida tillsammans för studentens lärandeprocess och för bedömningen av studentens kunskaper i slutet av kursen (Högskoleförordning 1993:100). Studenten har ett ansvar att aktivt medverka i VFU-kursen i enlighet med aktuellt kursupplägg, samt att göra sig medveten om och reflektera över sin egen lärandeprocess genom att i anslutning till VFU-kurser analysera nuläge och riktning framåt (Berglund, Gustavsson & Andersson, 2020). I akademisk yrkesutbildning är relationen mellan erfarenhet, beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund genomgående en central aspekt, vilket samtidigt är en utmaning i en utbildning med två skilda utbildningspraktiker (t ex Eriksson, 2009; Gustavsson, 2008). För studenten är den del av utbildningen som är förlagd till yrkeslärarens professionella praktik betydelsefull för att både få syn på och pröva det som görs möjligt, men också som en grund för förståelsen av och

förhållningssättet till professionell yrkeskunskap. Det uppföljande samtalet mellan student, VFU-handledare och VFU-kurslärare är ett konkret tillfälle att knyta samman erfarenheter från yrkespraktiken med analys och reflektion där även vetenskaplig grund utgör ett perspektiv. Studier pekar dock på olika typer av utmaningar.

En utmaning som identifieras är dominansen av “knowledge-*in*-practice” före ett “knowledge-*for*-practice”-perspektiv vid uppföljande samtal (Hegender, 2010a). Således utgör samtal i VFU en arena för i första hand procedurrell kunskap (Hegender, 2010b), det vill säga kunskap om det som sker utan att analysera eller att diskutera förståelse, till exempel med stöd av begrepp eller teorier. Dock finns tecken på att VFU-handledare aktivt tar utgångspunkt i lärandemål och begrepp efter att ha getts möjlighet att utveckla sin egen förståelse för uppdraget (Hegender, Lindqvist & Nordäng, 2012). Samtidigt är det få VFU-handledare som har kompetensutvecklat sig för uppdraget, vilket gör att kursledare och VFU-kurslärare har viktiga roller under en VFU-kurs. Vidare diskuteras kraven i VFU och varför underkännande är betydligt mer vanligt i högskoleförlagda kurser än i VFU (Gardesten & Hegender, 2015). Vad är det som skiljer kunskapskraven åt och hur säkerställs studentens progression i VFU? Vad vet vi om formativa uppföljningar och hur studenten får stöd att utveckla kunskap på aktuell nivå? Vad vet vi om hur krav och kriterier är det som synliggörs vid handledning och vid bedömning? Redovisade studier kan ses som begränsade till kontext och kanske inte heller motsvara ett nuläge. Å andra sidan utgör rutinen med ett platsförlagt VFU-besök i respektive kurs inte ett systematiskt säkerställande av handledning eller formativ och summativ bedömning i enlighet med den kunskapsutveckling som VFU ska stödja. Här finns därför argument för att förändra och möta både förväntningar och krav på VFU.

Det finns exempel på både studier och utvecklingsprojekt som kan knytas till digitala VFU-besök. Alvunger och Grahn Johansson (2018) studerar en kursuppgift med studenters videoinspelade presentation och efterföljande analys. Kursuppgiften behandlar en situation där studenten ska tänka sig in i en undervisande roll och presentera ett planerat innehåll med målgruppen övriga studenter i kursgruppen. Uppgiften bidrar till didaktisk, teknisk och pedagogisk kunskap och kunskapsutveckling. Kursuppgiften är inte knuten direkt till VFU, men videoinspelningen och analysen kan ses om något som är möjligt och meningsfullt även i en VFU-kurs eller som förberedelse för VFU. Walkert (2018) beskriver hur vägledning till studenter inför deras egen planering av undervisning samt det uppföljande samtalet vid digitala VFU-besök stöds av observationsprotokollet PLATO (Protocol for Language Arts Teaching Observations) (Grossman, Loeb, Cohen & Wyckoff 2013). Protokollet bidrar till en systematik vid både planering och analys av studentens undervisning i VFU. Studenten får kunskap om observationens fokus och kan samtidigt rikta sin egen uppmärksamhet mot valda aspekter, vilka även sen återkommer i det uppföljande samtalet. Syftet är att skapa likvärdighet och säkerställande av bedömningen i VFU. Här blir även VFU-handledaren inbegripen i det didaktiska samtalet om studentens undervisning.

Ovanstående beskrivning av vetenskapliga belägg grundas inte i en systematisk sökning av forskning. Det finns givetvis mer kunskap att hämta om handledning och bedömning i VFU både i lärarutbildning och i annan akademisk yrkesutbildning. Den ger dock en övergripande bild av utmaningar i VFU samt exempel på möjligheter för att stärka kvaliteten. Projektet med digitala VFU-besök är således ett försök att utveckla former för att möta utmaningar och för att förbättra kvaliteten i VFU och i yrkeslärarprogrammet som helhet.

Genomförande och uppföljning

Projektet startade hösten 2019 med en projektplanering. Vårterminen 2020 genomförde projektledaren digitala VFU-besök. Inför hösten 2020 planerades antalet VFU-besök att öka, samt att de erfarenheter

som gjordes under våren skulle bearbetas vidare. Samtliga fem VFU-kurslärare och studenter i den valda VFU-kursen tog del av instruktioner för digitala VFU-besök som hade utformats efter den första terminen. Varje VFU-kurslärare kunde ta ställning till vilka besök som skulle genomföras digitalt respektive platsförlagt. Projektet avslutades i januari 2021 i samband med kursen avslut. Under vårterminen 2020 genomfördes sju digitala VFU-besök. Under höstterminen 2020 24 digitala VFU-besök av fem VFU-kurslärare inklusive projektledare.

I samband med kursvärdering vårterminen 2020 bidrog studenterna med sina erfarenheter. Handledare beskrev sin erfarenhet i slutet av varje termin i samband med värderingen av studentens prestationer. VFU-kurslärare gavs möjlighet att delge sina erfarenheter i samband med kursmöte i slutet av höstens kurs.

Resultat

Nedan redovisas projektets resultat med utgångspunkt i de delmålen. Det övergripande målet med digitala VFU-besök är att säkerställer likvärdighet och rättssäker bedömning.

Struktur, form och rutin för digitala VFU-besök

Ett av målen är struktur, former och rutiner för digitalt VFU-besök, vilket innebär att dessa besök ska fungera praktiskt oavsett vilken VFU-kurslärare, student eller VFU-handledare som medverkar. Med struktur avses förberedande, genomförande och uppföljande moment. Dessa moment tar sin utgångspunkt i den struktur som redan finns, men kompletteras på det sätt som krävs.

1. VFU-kursledare lägger information till studenter på kurssidan om digitala VFU-besök. Informationen beskriver hur besöket ska planeras och genomföras samt följas upp.
2. VFU-kursledare bjuder in VFU-kurslärare till ett möte och förbereder inför kursens VFU-besök. Informationen på kurssidan vänder sig även till VFU-kurslärare.
3. När studenter tar kontakt med VFU-kurslärare planeras tid och form för observation och uppföljande samtal. Student och VFU-kurslärare kommer överens om när undervisningen ska göras tillgänglig och på vilket sätt, samt med vilket verktyg som det uppföljande samtalet ska genomföras.
4. VFU-kurslärare medverkar i/tar del av undervisning samt förbereder uppföljande samtal i Zoom/alternativt används VFU-skolans verktyg.
5. Det uppföljande samtalet med student, VFU-handledare och VFU-kurslärare genomförs.
6. VFU-kurslärare dokumenterar och meddelar VFU-kursledare, VFU-handledare samt student.

Det som skiljer platsförlagt besök från digitalt är att observationen och uppföljande samtal sker på distans i övrigt är det samma struktur för planering, genomförande och uppföljning. Avseende formen för besök har följande former används under 2020:

1. VFU-kurslärare medverkar i studentens distansundervisning. Denna form blev naturlig under 2020 då gymnasie- och komvuxutbildning i hög grad genomfördes på distans. Samtidigt finns det komvuxutbildningar som erbjuder reguljär distansutbildning vilket innebär att den här formen inte kan ses som ett undantag, utan något som är förekommande och därmed naturligt. Medverkan i distansutbildning möjliggörs genom att VFU-kursläraren blev bjuds in till det mötesverktyg där undervisningen genomförs. Här observerar således VFU-kursläraren under planerad tid synkront och kan både finnas med i undervisningen i helgrupp samt följa med in i grupprum.
2. Undervisning som filmas synkront av till exempel av VFU-handledare. När undervisning filmas finns stora variationsmöjligheter avseende plats och form. Undervisningen kan även

flyttas mellan miljöer t ex klassrum och utemiljö. Vidare finns möjligheter att pausa när så är lämpligt.

3. Undervisning som spelas in av till exempel av VFU-handledare. Även här finns stora variationsmöjligheter avseende plats och form. VFU-handledare och student kan välja sekvenser som är lämpliga för VFU-kursläraren att observera.

Rutinen för digitala VFU-besök kan handla om när studenter får information, vilka valmöjligheter som finns och vem som avgör vilka val kan göras. Här aktualiseras även frågan om i vilken eller vilka kurser digitala VFU-besök genomförs och motivet till det valet. Här krävs en fortsatt diskussion om det är så att digitala VFU-besök ska användas vid yrkeslärarprogrammet.

Kompetensutveckling för VFU-kurslärare

Kompetensutveckling för VFU-kurslärare handlar i första hand om struktur, form och rutiner det vill säga hur arbetar vi lokalt vid digitala VFU-besök för att VFU-kurslärare ska känna sig trygga? Utbildning för att stärka digital kompetens har inte varit aktuell. De VFU-kurslärare som har genomfört digitala VFU-besök har hanterat frågan om form och planering i samråd med studenter. Avseende kompetensutveckling krävs därmed inga specifika åtgärder utöver den kompetens som man som lärare och student redan ha. Istället verkar det vara mer relevant med kompetensutveckling när behovet uppstår. Den information som finns samlad på canvassidan bedöms vanligen vara tillräcklig.

Eftersom yrkeslärarprogrammet ges på distans finns en given kompetens hos lärare att använda digitala verktyg, vilket även innefattar distribution av film samt användning av olika plattformar. Situationen med distansundervisning under 2020 bidrog möjligen till att ställa digital kompetens på sin spets. Det som ansågs som svårt eller onormalt blev normaliserat. Även adjungerade VFU-kurslärare med anställning utanför universitetet visar sig ha kompetens via sin erfarenhet som yrkeslärare.

Möjligheter till kollegialt lärande i studentgruppen

Kollegialt lärande i studentgruppen har inte genomförts under 2020. Det kommer heller inte att genomföras i anslutning till de digitala VFU-besöken. Däremot planeras lärarledda seminarier med formen för kollegialt lärande under hösten 2021. Tanken är att förbereda studenterna för en systematisk form av reflekterande samtal i kursen LYK30G som följer på den första VFU-kursen, där studenterna tar utgångspunkt i sin erfarenhet av undervisning från LYVU12 och skapar en berättelse som sedan kan användas i det reflekterande seminariet. Seminariet bidrar till förmågan att analysera och reflektera över undervisning med stöd i en vald analysmodell. Den enskilde studentens kunskap prövas sen i en avslutande examinationsuppgift. På det här sättet ges studenten bättre förutsättningar inför planering, genomförande och uppföljning av undervisning samt självvärderingar i VFU-kurser. Detta kan gynna studentens dokumentation och det uppföljande samtalet.

Resursbesparing avseende restid, arbetstid och miljö

Resursbesparing avseende miljö är inte möjlig att beräkna exakt. Däremot är det givet att digitala besök inte innebär någon belastning på miljön till skillnad mot de resor som krävs vid platsförlagda besök. Om utgångspunkten är Göteborg och om exempel är vårterminens VFU-kurs 2021 är 12 VFU-platser lokalt placerade och 43 placerade utanför Göteborg och 32 av dessa kräver 2h restid eller mer enkel väg (till exempel: Jönköping, Tidaholm, Norrköping, Nyköping, Lund).

Den totala arbetstidsberäkningen av platsförlagda VFU-besök VT21 i VFU-kurs 3 är 347h (55 studenter). Faktisk tid för sju digitala kan beräknas enligt följande modell:

Planering och förberedelse: 0,5h

Observation: 1h

Analys och förberedelse för uppföljande samtal: 0,5h

Uppföljande samtal: 1,5h

Återkoppling: 0,5h

Sammanlagt används 4h/observation och uppföljande samtal samt dokumentation

Faktisk tid för 55 VFU-besök är därmed 220h. Således finns tid för mer kontakt av annan karaktär till exempel för att följa upp med ett möte i slutet av kursen.

Utvärdering och lärdomar

Uppföljning har skett genom:

- fråga till VFU-handledare i samband med deras skriftliga redovisning av studentens prestationer
- uppföljande möte med VFU-kurslärare
- uppföljning av erfarenheter från studenter i slutet av vårterminen 20.

Uppföljningen från vårterminen 2020 är att studenterna har ställt sig positiva till att spela in undervisningen eller att filma för VFU-kurslärarens livemedverkan. Även VFU-kurslärarens medverkan i distansundervisning har från mitt perspektiv uppfattats som naturlig. Min uppfattning är att det finns en vana vid att använda egenproducerade filmer i yrkesutbildning både för att instruera elever och där elever filmar situationer i sitt arbetsplatsförlagda lärande. En student påpekar att det märks att VFU-kursläraren har kunnat se mer detaljer när undervisningen är inspelad vilket har bidragit till ett mer meningsfullt samtal (Pilprat). Studenten bygger sin erfarenhet på tidigare VFU-besök vilket i sig inte behöver innebära att det är den filmade undervisningen som har haft betydelse. Å andra sidan finns alltid en möjlighet att vid inspelade observationer både fokusera och repetera.

Enligt återkoppling från VFU-handledare har det digitala VFU-besöket varit välfungerande och "odramatiskt". Att spela in undervisningen har setts som något naturligt och likaså att mötas på distans i det uppföljande samtalet. Länkar och uppkopplingar har med något undantag fungerat. Ingen handledare har upplevt några nackdelar med digitala VFU-besök. Några skriver att det är i allmänhet enklare att föra platsförlagda samtal, men ingen påtalar att det digitala mötet har gett negativa konsekvenser. En handledare skriver att det var tråkigt att inte få visa VFU-skolan. Det som kan ligga bakom detta uttalande är att kontexten är viktig för att kunna förstå det man som VFU-kurslärare kan samtala om. Å andra sidan så är det inte en nödvändig förutsättning för att kunna leda ett uppföljande samtal. Det finns också VFU-handledare som menar att det var enklare att hitta en tid för det uppföljande samtalet när det inte behövde genomföras i anslutning till undervisningen.

På canvassidan fanns en presentation om rutinen för VFU-besöket och som också beskrev olika sätt att förmedla undervisningen på. Få eller inga frågor har ställts inför eller under kursen av VFU-kurslärare, studenter eller VFU-handledare via studenten. Således har informationen varit tillräcklig, även om detta med informationen är ett centralt område som alltid behöver följas upp. Vid uppföljningen med VFU-kurslärare beskrivs erfarenheten positiv.

Samtidigt som projektets digitala VFU-besök planerades och genomfördes blev distansundervisning i gymnasieskola och komvuxutbildning en av restriktionerna för att undvika smittspridning. Det samma gällde VFU-besök som enbart skulle vara platsförlagda om det var riskfritt för alla parter. Detta innebar en viss krock med projektet som därmed är svårt att renodla från konsekvenser av restriktioner. En inledande erfarenhet av distansundervisning och distansmöte med mera just av denna orsak var att det sågs som ett undantag. Efterhand handlade samtalet om distansformer mer och mer om vilka nya möjligheter som gavs och vad som skulle bli varaktigt även efter pandemin.

Som lärdomar respektive behov av utveckling sammanfattas här kortfattat några iakttagelser:

- Studenterna ser det som naturligt att bjuda in till undervisning via distansverktyg, att spela in eller att filma undervisningen.
- Studenter och VFU-handledare är vana vid distansmöten och ser trepartssamtalet via Zoom som ett naturligt forum.
- VFU-kursläraren ges fler möjligheter i sin observation av undervisningen.
- Det uppföljande samtalet är enklare att boka genom att det inte behöver vara knutet till observationen.
- Det uppföljande samtalet kan bli mer fokuserat och koncentrerat via ett distansverktyg.
- Arbetstimmar och kostnader kan reduceras för att frigöra tid för mer kontakt mellan VFU-kurslärare, VFU-handledare och student.

- Filmproduktionen visar sig ofta bygga på föreställningen från tidigare rutiner och förutsättningarna vid ett platsförlagt besök avseende till exempel längd på den filmade undervisningen eller vilken typ av undervisning som kan vara aktuell.
- Etiska aspekter behöver hanteras i samband med film som sparas.

Avslutningsvis är det väsentligt att relatera resurser till utbildningskvalitet. Hur skapar vi bästa möjligheter för en likvärdig och rättssäker bedömning i VFU? Är det möjligt att använda kursresurser på ett alternativt sätt – tänka om, tänka nytt och pröva. Trots att det blir mer vanligt med distansundervisning med stöd av olika typer av verktyg, att det finns påtagliga initiativ att använda digitaliseringen som en möjlighet, samt att de resurser som frigörs vid digitala VFU-besök kan användas på ett mer ändamålsenligt sätt som främjar studentens lärandeprocess, samt de viktiga aspekterna likvärdig och rättssäker uppfattar jag ett både uttalat och outtalat motstånd främst inom universitetet. Motståndet handlar om vad som förloras när man som VFU-kurslärare inte är på plats. För att fortsatt fördjupa och analysera kommer projektet att kompletteras med en vetenskaplig studie med de preliminära frågeställningarna: Hur möjliggörs för besökande lärare att upptäcka studentens didaktiska kompetens vid digitala observationer? Vilka former för uppföljande samtal kan bidra till en mer rättssäker och likvärdig bedömning i VFU? Studien kommer att bedrivas som aktionsforskning genom att den prövar och granskar ett antal digitala VFU-besök under höstterminen 2021.

Troligen kommer krav på mer kontinuerlig kontakt mellan lärosäte och VFU-skola att krävas framöver (Promemoria U2021/00301). De förslag som nu ligger är bland annat en konsekvens av granskning (UKÄ, 2015), men som även stöds av forskning (t ex Hegender, 2010a; Hegender, 2010b; Hegender, Lindqvist & Nordäng, 2012). Här finns möjligheter till nytänkande av den modell för bedömning i VFU som använts under en lång period. Med den interaktiva digitala teknik som idag är lättillgänglig kan anses vara svårt att hålla fast vid en tradition som inte fullt ut motsvarar behovet.

Litteratur

- Alvunger, D., & Grahn Johansson, V. (2018). Exploring recontextualization of didactic ability and vocational teacher students' professional learning through video analysis. *Nordic Journal of Vocational Education and Training*, 8(3), 36-56.
- Berglund, I., Gustavsson, S. & Andersson, I. (2020). Vocational teacher students' critical reflections in site-based education, *International Journal of Training Research*, 18(1), 22-36.
- Eriksson, A. (2009). *Om teori och praktik i lärarutbildning: en etnografisk och diskursanalytisk studie*. Avhandling. Göteborg: Göteborgs universitet.
- Gardesten, J., & Hegender, H. (2015). Underkännanden inom verksamhetsförlagd lärarutbildning: Resultat från en forskningsexpedition i svårframkomlig terräng. *Utbildning och Lärande/Education and Learning*, 9, 68-85.
- Grossman, P., Loeb, S., Cohen, J. & Wyckoff, J. (2013). Measure for measure: The relationship between measures of instructional practice in middle school English language arts and teachers' value-added scores. *American Journal of Education*, 119(3), 445-470.
- Gustavsson, S. (2008). *Motstånd och mening: innebörd i blivande lärares seminarieramtal*. Avhandling. Göteborg: Göteborgs universitet.
- Hegender, H. (2010a). The Assessment of Student Teachers' Academic and Professional Knowledge in School-Based Teacher Education, *Scandinavian Journal of Educational Research*, 54(2), 151-171.
- Hegender, H. (2010b). Villkor och praxis : Bedömning av lärarstudenters yrkeskunskaper under verksamhetsförlagd utbildning. *Nordic Studies in Education*, 30, 180-197.
- Hegender, H., Lindqvist, P., & Nordäng, U. K. (2012). Från samspråk om lämplighet mot förhandling om skicklighet?: Bedömningssamtal i verksamhetsförlagd lärarutbildning. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 17(1-2), 61-80.
- Universitetskanslersämbetet (2015). *Uppföljning av den verksamhetsförlagda utbildningen inom lärar- och förskollärarutbildningarna*. Rapport 2015:24. Stockholm: Universitetskanslersämbetet.
- Promemoria U2021/00301. Ökad kvalitet i lärarutbildningen och fler lärare i skolan*. Utbildningsdepartementet.
- Walkert, M. (2018). Kvalitetsutveckling av digitala trepartssamtal i svensk yrkeslärarutbildning. *Nordic Journal of Vocational Education and Training* 8(3), 160-174.

